A stylized illustration of Lady Justice, the personification of the law. She is depicted as a woman wearing a blindfold, holding a pair of scales in her right hand and a sword in her left hand. The illustration is rendered in a light blue and white color scheme against a yellow background.

§ 116 TP, aplikácia v praxi, aktívna a pasívna právna pomoc

Alica Kováčová PhD.

riaditeľka medzinárodného odboru

G P S R

Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ

Spojené veci Digital Rights Ireland

C-293/12

a

Kärtner Landesregierung

C-594/12

Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/24/ES z 15. marca 2006 o uchovávaní údajov vytvorených alebo spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí a o zmene a doplnení smernice 2002/58/ES je **neplatná**

Hlavné dôvody neplatnosti

- **Nesúlads celoplošného uchovávanía údajov s Chartou EÚ**
- **Neinformovanie dotknutej osoby o použití údajov**
- **Doba a druhy údajov musia zodpovedať tomu, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa (neexistovala podmienka vzťahu medzi údajmi a ohrozením verejnej bezpečnosti)**
- **Ochrana pred zneužitím a neoprávneným prístupom k údajom**

Hlavné dôvody neplatnosti

- **Z uchovávanania neboli vylúčené údaje, ktoré sú chránené (mlčanlivosť)**
- **Smernica neobsahovala podmienky prístupu orgánov k údajom – úpravu ponechávala na členské štáty /harmonizácia/**
- **Sprístupnenie údajov musí byť obmedzené na závažné trestné činy a musí byť pod dohl'adom súdu alebo nezávislého správneho orgánu na základe odôvodnenej žiadosti**

Hlavné dôvody neplatnosti

- **Smernica neobsahovala kritérium umožňujúce obmedziť počet osôb, ktoré majú možnosť oboznamovať sa s údajmi a neskôršie ich použiť, so zreteľom na sledovaný účel,**
- **Sprístupnenie a použitie údajov musí byť na presne stanovený účel a iba v nevyhnutnom rozsahu**
- **Prijatím smernice zákonodarca prekročil hranice súladu so zásadou proporcionality vo vzťahu k čl. 7,8 a 52 odsek 1 Charty**

A stylized illustration of Lady Justice, the personification of the law. She is depicted as a woman wearing a blindfold, holding a pair of scales in her right hand and a sword in her left. The illustration is rendered in a light blue and white color scheme against a yellow background.

Dôsledky

- **Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ môže viesť k :**
 - **uplatnenie zodpovednosti členských štátov, ale aj Európskej únie**
 - **žiadosti o obnovu konania ?,**
 - **spochybňovanie dôkazov ?**

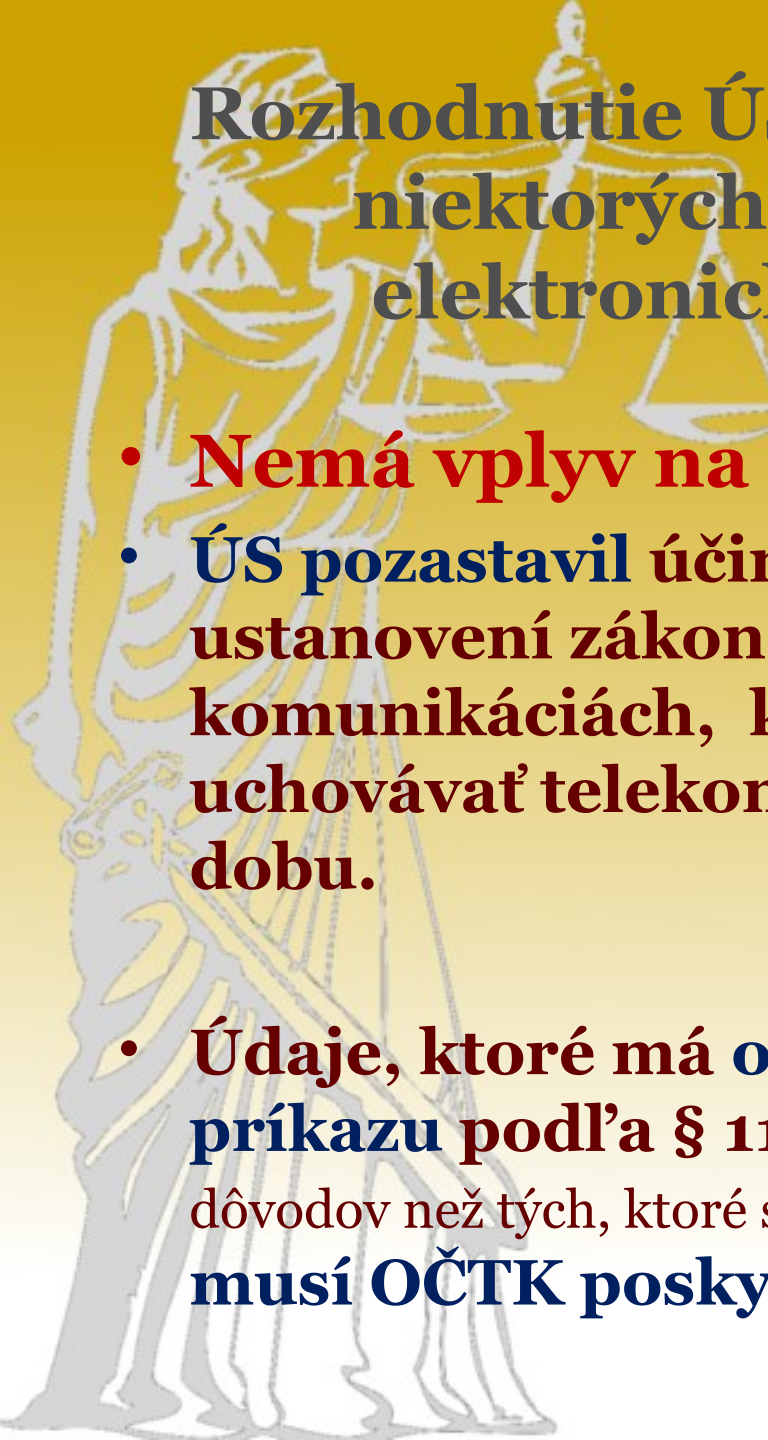

Platná legislatíva EÚ

- **Smernica 2002/58/ES** Európskeho parlamentu a Rady z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady **95/46/EHS** z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto
 - Článok 5, 6, 8,9,10,11,13, 15 ,

Podanie na ÚS a rozhodnutie ÚS o pozastavení účinnosti

- PL. ÚS 10/2014 z 23. 04. 2014
- (uznesenie US SR č. 128/2014 Z. z.)
- Uznesenie o prijatí návrhu skupiny poslancov na začatie konania o súlade § 58 ods. 5 až ods. 7 a § 63 ods. 6 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, § 116 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov a § 76a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 a čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 17 Listiny základných práv a slobôd, čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 7, čl. 8, čl. 11 a čl. 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie
- **Rozhodnutie -pozastavenie účinnosti § 58 odsek 5-7 a § 63 odsek 6 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách**

Rozhodnutie ÚS o pozastavení účinnosti niektorých ustanovení zákona o elektronických komunikáciách

- **Nemá vplyv na aplikáciu § 116 Tr. por.**
- **ÚS pozastavil účinnosť predovšetkým tých ustanovení zákona o elektronických komunikáciách, ktoré upravovali povinnosť uchovávať telekomunikačné údaje po stanovenú dobu.**
- **Údaje, ktoré má operátor v čase doručenia príkazu podľa § 116 k dispozícii (sú uchovávané z iných dôvodov než tých, ktoré sú uvedené v pozastavených ustanoveniach) musí OČTK poskytnúť**

Právny základ pre postup justičných orgánov

- **Článok 2 ods. 2)**
 - Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon
- **Zák. č. 301/2005 Z.z.**
 - Účelom trestného konania (§1 Trestného poriadku) je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie ich páchatel'ov podľa zákona, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických a právnických osôb. **Orgány činné v trestnom konaní a sudy musia v každom štádiu konať tak, aby bol naplnený predmet zákona pri rešpektovaní základných práv a slobôd.**

Právny základ

- Ak sú **splnené zákonné podmienky** uvedené v § 116 Trestného poriadku a tento postup je nevyhnutný pre náležité zistenie skutkového stavu, nepodanie návrhu na vydanie príkazu podľa § 116 Trestného poriadku môže predstavovať porušenie základných zásad trestného konania .
- **oprávnenie** prokurátora podať návrh na vydanie príkazu (rešpektovanie zásad trestného konania / dôvodnosť), korešponduje s povinnosťou zabezpečovať dôkazy
- **oprávnenie** súdu preskúmať návrh a rozhodnúť o ňom korešponduje s **povinnosťou** subjektu poskytujúceho telekomunikačné služby tento **príkaz realizovať** (poskytnúť údaje)

Právny základ

- **§ 63 ods. 7) písm. f**
- **f) poskytovať ďalšiu súčinnosť súdu, orgánu činnému v trestnom konaní a inému orgánu štátu podľa § 55 ods. 6 nevyhnutnú na plnenie ich úloh a výkon ich oprávnení podľa tohto zákona a osobitných predpisov (TP).**

Právna pomoc predmet

- **§ 531 Tr. por.**
- **Aktívna** - o právnu pomoc žiada SR cudzie justičné orgány (pre konanie vedené v SR) §§ 532-536 Tr. Por.
- **Pasívna** – vybavovanie dožiadaní o právnu pomoc pre cudzie justičné orgány §§537-542 Tr. Por.
- **Právna báza**
 - reciprocita
 - medzinárodná zmluva
 - právne nástroje EÚ

Aktívna právna pomoc

- Žiadosti o právnu pomoc v súvislosti so zabezpečením elektronických dôkazov - **podávať naďalej**
- **situácia s rozhodnutím SD EÚ ovplyvnila predovšetkým predvídateľnosť výsledku právnej pomoci**
- Je potrebné reagovať promptne (skrátila sa dĺžka uchovania)
- **Nepotvrďuje sa reciprocita**

Pasívna právna pomoc

**vybavovanie dožiadaní o právnu pomoc
slovenskými orgánmi**

§ 539 odsek 1 Tr. por./ § 116 Tr. por

Zák. Č. 351/2011 Z. z.

- § 55 ods. 5 – potrebný súhlas užívateľa

*alinea druhá- „Povinnosť získania súhlasu sa
nevzťahuje na orgán činný v trestnom konaní a iný orgán
štátu“*

- § 63 Telekomunikačné tajomstvo

Medzinárodná zmluva

► Viedenský dohovor o zmluvnom práve

◦ Čl. 27 - vnútroštátne právo a dodržiavanie zmlúv

- Strana sa nemôže dovoliavať ustanovení svojho vnútroštátneho práva ako dôvodu pre neplnenie zmluvy

◦ Čl. 31 – výklad zmlúv

- Zmluva sa musí vykladať dobromyseľne, v súlade s obvyklým významom, ktorý sa dáva výrazom v zmluve v ich celkovej súvislosti, a takisto s prihliadnutím na predmet a účel zmluvy.

- **Dohovor o počítačovej kriminalite** – SR povinná zabezpečiť všetky dôkazy , ako pre konanie v SR, ak neexistuje dôvod odmietnutia

Zabezpečovanie elektronických dôkazov na zmluvnom základe

- **Dohovor o počítačovej kriminalite**
- (42 RE- 36 štátov R , nečlenov RE – 6 štát R)
- (+29.9.2014-Turecko – účinnosť-1.1.2015)
- Dohovor - platnosť a účinnosť pre SR 1. mája 2008 (ozn. č. 137/2008 Z. z.)
- **Vyhlásenia SR**
- čl. 24 ods.7 písm. a),orgány príslušné na zasielanie a prijímanie žiadostí - extradícia, predbežné väzba
- čl. 7 ods. 2 písm. a) - ústredné orgány MS SR, GP SR
- **čl. 35 - kontaktné miesto - PPZ UMPS Interpol**
- čl. 40 – podmienka spolupráce trestnosť
- **Výhrady SR**
- v súlade s článkom 42 a článkom 29 ods.4 – odmietnutie /absencia obojstrannej trestnosti/
- v súlade s článkom 42 a článkom 4 ods. 2 - trestnosť

Súvisiaca trestná činnosť

- Fantómová kamiónová preprava
- Detská pornografia
- Podvodné ponúkanie tovaru a služieb
- Neskoro podávané žiadosti o právnu pomoc vo vzťahu k počítačovým údajom
- Nemožnosť spárovať s údajmi v SR (krátka lehota, resp. už neexistujúce údaje)